

TAIKKERI - MUSIIKKILAUKKU

TEHTÄVÄIDEAT

MUSIIKKI-TEHTÄVIEN KESKIÖSSÄ ON KUUNTELEMINEN. MITEN VOISIMME HERKISTÄÄ KORVAMME PAREMMIN ERILIAISILLE ÄÄNILÄHTEILLE? MITEN OPIMME HILJENTYMÄÄN ÄÄNIEN ÄÄRELLE? MITÄ HAVAINTOJA TEEMME JA MITEN JAAMME KOKEMUSTAMME MUIDEN KANSSA?
MUSIIKKI-TEHTÄVÄT OVAT SUUNNITELTU ENSISIJAISESTI 5-12 -VUOTIAILLE JA NIIDEN SUUNNITTELUSTA VASTAA MUSIIKKIPEDAGOGI SARA SAXHOLM.

TAIKKERI - MUSIIKKILAUKKU

Tämä on musiikkiin, ääneen ja kuulemiseen keskittynyt taidekasvatuslaukku. Mukavaa, että olette päättäneet tutustua laukkuun ja työskennellä sen sisällön kanssa. Laukku on tehty inspiraatioksi koulutyöhön.

Laukusta löydät:

- Keskittymiseen ja kuunteluun tarkoitettun **äänimaljan ja äänimaljaan liittyviä tehtäviä** sekä pienen **tuulikellon**.
- **Lasten eläinjoogakortit** ja ohjeet korttien käyttöön.
- **Herkkien korvien tehtäväkortit**.
- Kierrätysmateriaaleista tehtyjä **rytmisoittimia** ja **ohjeet omien soitinten tekoon**.
- **Kaksi kirjaa** musisointiin ja inspiraatioksi.
- **Vieraskirjan**, johon voitte kirjoittaa tai piirtää terveiset seuraavalle laukun käyttäjälle - mikä oli mukavin harjoite? Keksittekö laukun inspiroimana omia harjoitteita tmv.
- Paljon erilaisia ääneen liittyviä **harjoituksia ja tehtäviä**.

Tarkistathan laukun sisällön ennen käyttöä ja käytön jälkeen! Jokainen käyttäjä on vastuussa laukun sisällön palautumisesta. Pidetään huoli, etteivät laukun sisällöt katoa tai rikkoudu! Vahinkojen sattuessa ja materiaalien loppuessa ota yhteys Kultturaan (info@kulttura.fi).

Antoisia hetkiä laukun parissa!

1. SOITTIMET KIERRÄTYSMATERIAALEISTA

- * tuokaa kotoa esimerkiksi sipsipurkkeja, säilykepurkkeja, shampoopulloja tai muita pieniä muovipulloja. (laukussa olevat rytmisoittimet ovat esim. kahvipurkkeja, maustepurkkeja, sipsipurkkeja)
- * täyttäkää ne hikalla / soralla / suolalla / herneillä tai muilla ryyneillä ja tutkitaa, minkälainen ääni lähtee mistäkin materiaaliyhdistelmästä (tutkikaa tunnistatteko mitä laukussa olevissa rytmisoittimissa on sisällä? niissä voi olla esimerkiksi suolaa, sokeria, papuja, linssejä tai riisiä)
- * taiteilkaa rytmisoittimista juuri niin hienoja, että niitä on kiva soittaa
- * opetelkaa rytmisoittimilla yksinkertaisia rytmejä ja muodostakaa omia rytmikokonaisuuksia esim. rytmipiirissä

Lisää ohjeita oman soittimen rakentamiseen löydätte täältä:

<http://www.roima.fi/teeitsesoitin.htm>

Näiden soitinten rakentaminen etenkin isompien oppilaiden kanssa voi olla juuri riittävän haastavaa ja palkitsevaa. Ajatella, tein oman purkkibasson!!!

2. ÄÄNIMALJA JA TUULIKELLO

- * tutustukaa äänimaljaan, soittokapulaan, maljan alle asetettavaan tyynyyn sekä pieneen tuulikelloon
- * asettakaa malja tyynylle ja kokeilkaa minkälaisia erilaisia ääniä maljasta saa
- kumauttakaa maljaa hiljaa ja sitten hieman kovempaa
- pyörittäkää kapulaa maljan suulla ja kuunnelkaa millainen ääni siitä syntyy
- millä eri tavoilla tuulikellosta saa äänen
- keskustelkaa äänistä. mitä niistä tulee mieleen? onko ääni miellyttävä? millaisia tunteita äänet herättävät?
- * käykää selinmakuulle ja laittakaa pehmolelu tai joku pieni esine vatsan päälle -> hengittäkää rauhallisesti syviä hengityksiä niin, ettei pehmolelu tai esine saa pudota. opettaja soittaa äänimaljasta tai tuulikellosta äänen hengitysharjoituksen alkamisen merkiksi ja toisen hengitysharjoituksen loppumisen merkiksi. pidentäkää aikaa

sitä mukaan kun harjoitus käy lapsille tutuksi.

* asettukaa mukavaan asentoon istumaan tai makaamaan ja sulkekaa silmät. opettaja soittaa äänimaljasta äänen -> kuuntele ja tunnustele, miltä ääni sinusta kuulostaa? missä ääni kenties tuntuu?

* opettaja soittaa äänimaljasta äänen. kuuntele tarkkaan ja nosta käsi ylös kun et kuule enää pihaustakaan äänestä. jutelkaa kokemuksesta.

* voitte kokeilla, miltä tuntuu jos maljaa soittaa niin, että se on esimerkiksi vatsallaan makaavan selän päällä.

* keksikää itse lisää harjoituksia. missä kaikissa tilanteissa tällaisesta rauhoittumiseen ja kuuntelemiseen keskittyvästä harjoituksesta voisi olla iloa?

3. ÄÄNIKÄVELYT

ÄÄNIKÄVELY I

- tehkää aluksi keskittymisharjoituksena joko äänimaljaharjoitus, hengitysharjoitus tai joogaliikkeitä eläinjoogakorteilla.

- tehkää tämän jälkeen opettajan johdolla hiljainen kävely koulun sisällä, jossa jokainen keskittyy kävelyllä kuulemiinsa ääniin.

- purkaka kokemus puhumalla tai kirjoittamalla. millaisia ääniä kuulitte? Millaisia tunteita äänet herättivät? Millaista oli kävellä yhdessä hiljaisuudessa? miltä hiljaisuus kuulosti?

ÄÄNIKÄVELY II

- menkää ulos ja valitkaa alue jolla liikutte (missä oppilaat voivat liikkua vapaasti)

- tehkää piirissä muutama kuuntelua ja keskittymistä tukeva harjoitus (esim. Eläinjoogakorteilla)

- lähtekää hiljaiselle kävelyllä, jossa kuuntelette tarkkaavaisena ympäristön ääniä.

- jutelkaa vähän minkälaisia ääniä kuulitte (kovia, ärsyttäviä, ilahduttavia, hentoja, kauniita, hiljaisia jne.)

- jokainen oppilas lähtee nyt omalle kävelyllä sovitulla alueella ja hän valitsee 3-5 paikkaa joissa kuuluu ääntä (puut huojunta tuulessa, tehtaan huminaa jne.)

- valitkaa parit

- kumpikin pareista vie toisen omiin "äänipaikkoihin" hiljaisuudessa

- tehkää ensin molempien versiot kävelystä hiljaisuudessa

- jutelkaa kävelyiden jälkeen mitä ääniä kuulitte

- voitte tehdä harjoituksen niin monta kertaa ja eri pareilla kuin haluatte

ÄÄNIKÄVELY III / SOKKOKÄVELY

- liikkukaa ulkona pareittain niin, että toisella on silmät kiinni (huivi tai hattu voi olla silmillä).
- näkevä ottaa sokeaa paria lempeästi käsikynkästä kiinni ja hitaasti, toisen sokeutta kunnioittaen kuljettaa häntä paikasta toiseen erilaisten äänilähteiden luo.
- reittiä ei tarvitse tietää ennakkoon -> näkevä voi kulkea intuitiivisesti (eli "minne jalat vie" -tyylillä) paikasta toiseen.
- muistakaa h i t a u s, tämä ei ole nopeusharjoitus.
- jutelkaa miltä sokkokävely tuntui ja mitä huomioita teitte.
- toistakaa uusilla pareilla.

äänikävelykokemuksia voi purkaa eri tavoin: maalaamalla, ryhmissä tai parin kanssa juttelemalla, kirjoittamalla, piirtämällä, keksimällä ääniä kuvaavia liikkeitä jne.

vaikuttaako vuodenaika äänikävelykokemukseen? pohtikaa, miten äänimaisema ulkona muuttuu vuodenaikojen mukaan?

4. ÄÄNIPIIRI

- tulkaa piiriin
- jokainen miettii mielessään jonkinlaisen äänen (hiljaisen, kovan, kiihkeän, matalan, korkean...), nämä voi ja SAA olla HASSUJA, mutta pitää valitsemanne ääni, älkää muuttako sitä
- kukin vuorollaan esittelee oman äänen ja muut toistavat sitä hetken
- voi helpottaa jos pidätte lempeää perussykettä jaloissa koko ajan, eli marssitte samassa rytmissä
- valitkaa piiristä kolme haasuinta/hölmöintä/hienointa ääntä ja jakautukaa kolmeen ryhmään, niin että kullakin ryhmällä on yksi kolmesta valitusta äänestä (esim. ryhmä 1: piip piip piip piip ryhmä 2: mömmömmömmö ryhmä 3: iiiihaaaaaiiiihaaaaaiiihaaaa)
- "kapellimestari", ope vaikka ensin, toimii tämän äänikuoron kapellimestarina
- asettautukaa piirissä niin, että kunkin äänen ryhmä on vierekkään ja erottakaa ryhmät vähän toisistaan
- kapellimestari antaa vuoroja kullekin äänelle olla äänessä
- sopikaa muutama yhteinen merkki joita kapellimestari käyttää, esim- 1. kämmen kohti kattoa sitä ryhmää kohti jolla on vuoro olla äänessä 2. ääni sammutetaan vaikkapa näyttämällä kämmentä sille ryhmälle jonka pitää lopettaa ääni (stop-merkki) 3. äänentaso voi säädellä vaikka laittamalla kämmen linnunnokaksi -> kun nokkaa avataan ääntä saa lisätä ja kun nokkaa suljetaan ääntä hiljennetään

- mitä tapahtuu jos ääniä "soitetaan päällekin", millainen äänimaisema syntyy?
- mitä tapahtuu jos kaikista ryhmistä lähtee yhtä kova ääni?
- Milloin teos on valmis?
- vaihtakaa kapellimestaria, keksikää uusia ääniä, tehkää huomioita ja muuttakaa asioita sitä mukaa kun homma tulee tutuksi!
- voisiko saman tehdä liikkeellä? Entäs äänellä ja liikkeellä yhtä aikaa?
- irrotelkaa! nauttikaa! pelleilkää! kuunnelkaa!

5. RYTMIPiIRI

- tulkaa piiriin
- yksi näyttää rytmin ja toiset toistavat
- pitäkää rytmit riittävän yksinkertaisena
- helpottavaa voi olla, jos pidätte rauhallista perussykettä jaloissa koko ajan (eli marssitte samaan tahtiin hitaasti)
- valitkaa joku rytmi jota soitatte kaikki koko ajan
- pitäkää taukoja (koko porukka tai osa ryhmästä)
- soittakaa sooloja (jokaiselle oma soolohetki!)
- soittakaa hiljaa (kokeilkaa miten hiljaa voi soittaa), kevyesti, raskaasti, kovaa (mitä vielä keksitte?)

6. MUSIIKKI JA TUNTEET

Pohdittavaa:

- milloin kuuntelet musiikkia?
- millaisesta musiikista pidät tällä hetkellä?
- millaisesta musiikista et tällä hetkellä pidä?
- millaista musiikkia soitatte / laulatte?
- millaista musiikkia haluaisit soittaa / laulaa?

*

- minkälainen musiikki tuo sinulle iloa?
- minkälainen musiikki tuo lohtua?
- minkälaisen musiikin kanssa voi purkaa raivoa?
- minkälainen musiikki energisoi?
- mitä musiikki sinulle merkitsee?

*

Etsikää (yksin, pareittain tai ryhmässä) kappale joka tuottaa iloa
Etsikää kappale joka tuo lohtua

Etsikää kappale jonka kanssa voi raivota
Etsikää kappale josta saatte energiaa
Etsikää kappale joka rauhoittaa
Missä kohtaa kehoa kukin kappale sinussa tuntuu (iloinen, lohduttava, energisoiva jne.)?
keskustelkaa valinnoista. herättikö valintanne mielipide-eroja? miksi?

*

Tehkää soittolistoja erilaisiin tunteisiin liittyen!

*

Pitäkää luokassa disco, jossa tanssitte kuin mielipuolet kun siltä tuntuu tai himmailette ja fiilistelette hissukseen. Vapaata liikettä, vapaata musiikkia. Discoillen! Sammuttakaa vaikka valot ja laittakaa pari pientä valoa päälle ettette törmäile. Pimeydessä on enemmän tilaa omalle vapaalle liikkelle. Silmätkin voi sulkea. Ulkospäin pieneltä näyttävä liike tai tunne voi sisällä pauhata valtameren tavoin! Antakaa palaa!!!

*

Kuvaako joku kappale teitä luokkana? Mikä olisi teidän signiture song?
Äänestäkää! tai sanoittakaa ja keksikää sävel itse!

7. ELÄINJOOGAKORTIT

- tutustukaa kortteihin ja pakan sisäkannessa oleviin ohjeisiin, peleihin ja leikkeihin -> harjoittakaa vapaasti.
- kortit ja eläinjoogaliikkeiden tekeminen auttaa keskittymään ja kuuntelemaan tarkemmin.

8. KORVAT

POST-IT lapuilla ja valmiilla korvalaupuilla voitte merkata mielenkiintoisia paikkoja koulun sisällä, joissa on mielenkiintoinen äänimaisema. Kun huomaatte kaverin jätTämän lapun, tiedätte asettua sen äärelle (kenties silmät kiinni) kuuntelemaan.

SOITTOLISTOJA!

MUSAA VISKARI-2.LUOKKA:

<https://open.spotify.com/playlist/6i6FmfxKXOjCO9BlvFysIN?si=aFv09r8tT-C8Ffo00f5IDQ>

MUSAA ALAKOULU:

<https://open.spotify.com/playlist/39QIJY1bYbwwheLrXZyMjX?si=w8gM2nldTQqnalwbeXC8CA>

OMA SOITTOLISTA:

